

Hoe werkt denk mee?

Het is cruciaal om voorafgaand aan een participatieproces vast te stellen hoeveel invloed de omgeving en bewoners kunnen uitoefenen. Om te bepalen welke invloed deelnemers hebben op (onderdelen van) een plan, gebruiken we de Trap van Eigenaarschap. Deze trap geeft aan hoe het eigenaarschap verschuift tussen de deelnemers en de private initiatiefnemer. Op de afbeelding wordt aan de linkerzijde de invloed van de deelnemers weergegeven, en aan de rechterzijde de bijbehorende rol van de private initiatiefnemer. De treden in het midden tonen wat het bieden van ruimte voor participatie en samenwerking inhoudt.

Leefwereld

Systemewereld

■ Regievoeren

In deze fase legt de private initiatiefnemer, binnen de vooraf aangegeven gemeentelijke kaders, de verantwoordelijkheid voor het bedenken van een aanpak en de uitvoering van het plan, of het maken van bindende keuzes tussen minstens twee alternatieven, in handen van anderen. Dit betekent dat de beslissingsbevoegdheid wordt overgedragen en de initiatiefnemer zich voegt naar de uitkomsten van het proces.

(Mee-)beslissen ■

■ Meewerken

Hier ontwikkelen de private initiatiefnemer en de deelnemers gezamenlijk oplossingen voor (onderdelen van) het plan. Partijen werken samen binnen de inhoudelijke kaders die vooraf door de gemeente zijn vastgesteld. Achteraf worden deze kaders getoetst, met respect voor de gemaakte keuzes van de deelnemende groep. De deelnemers hebben de rol van samenwerkingspartner, terwijl de gemeente de rol van kadersteller vooraf en toetsers achteraf vervult.

Coproduceren ■

■ Meedenken

Bij deze trede bepaalt de private initiatiefnemer de agenda, de kaders en stelt de plannen op. Deelnemers worden uitgenodigd om hun mening te geven over specifieke onderdelen van een opgave of aanpak. Zij vervullen de rol van geconsulteerde. Belangstellenden brengen hun ideeën, wensen en meningen naar voren, die worden betrokken bij de ontwikkeling. De input is niet bindend, wat betekent dat er geen zekerheid is dat de reacties worden overgenomen. Na ontvangst van alle input weegt de plannenmaker deze af en neemt een besluit, waarna belanghebbenden op de hoogte worden gebracht.

Raadplegen ■

■ Mening geven

Bij deze stap bepaalt de private initiatiefnemer de agenda en stelt inhoudelijke en proceskaders op. Deelnemers worden gevraagd om advies te geven op vooraf geformuleerde vragen en hebben de rol van adviseur. Zij kunnen problemen en oplossingen aandragen en met voorstellen komen. Alle ideeën worden serieus genomen en meegewogen bij het vormgeven van het plan. De private initiatiefnemer informeert alle betrokkenen over het uiteindelijke besluit.

Adviseren ■

■ Aanhoren

Informeren is op zich geen participatie, maar het is wel een essentieel onderdeel van ieder participatietraject. Kennisdeling, informatieverstrekking en communicatie zijn cruciaal voor een succesvol participatieproces. Daarom moet de trede "informeren" altijd worden meegenomen. In deze situatie heeft de private initiatiefnemer de regie, en de deelnemers hebben geen formele positie. Ze zijn afhankelijk van goede informatievoorziening en hebben de rol van toehoorder.

Informeren ■